

СПІЛЬНИЙ ПРЕДСТАВНИЦЬКИЙ ОРГАН
репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок
на національному рівні
(СПО об'єднань профспілок)

Майдан Незалежності, 2, Київ, 01001
Тел. (044) 205-76-41, 205-76-42, 205-76-09, тел/факс (044) 205-76-00
spo.fpsu.org.ua, e-mail: fpsu@fpsu.org.ua, spop@fpsu.org.ua

02.07.2025 № 01-13/496-сло

На № _____ від _____

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо підвищення розмірів прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати

З метою побудови бюджетної системи України на засадах справедливого і неупередженого розподілу суспільного багатства між громадянами і територіальними громадами, забезпечення оптимальної соціальної складової Державного бюджету України та необхідного фінансування пріоритетних галузей економіки, СПО об'єднань профспілок бере активну участь у бюджетному процесі та надає пропозиції, зокрема, щодо розмірів основних державних соціальних стандартів та гарантій.

Однак переважна більшість пропозицій профспілок, у тому числі щодо розмірів прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати, у Державному бюджеті України на 2025 рік не була врахована.

Так, статтею 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» від 19 листопада 2024 року № 4059-ІХ встановлено мінімальну заробітну плату з 1 січня 2025 року на рівні 2024 року у розмірі 8000 грн. Без змін, також, залишились розміри прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення, встановлені статтею 7 зазначеного Закону.

Затверджений держбюджетом розмір мінімальної заробітної плати не відображає реальної вартості життя в Україні, не забезпечує достатнього життєвого рівня працівників та членів їхніх сімей. Його відставання майже на третину від фактичного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, (11259 грн у цінах травня 2025 року за розрахунками Мінсоцполітики) не дозволяє працівнику оплатити навіть мінімальний набір продуктів та послуг, що призводить до порушення національного законодавства та міжнародних зобов'язань України.

Як наслідок, не виконуються у повному обсязі й домовленості чинної Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні. Зокрема, знизилася співвідношення мінімальної зарплати до середньомісячної на кінець року з 46,4% у 2021 році до 37,3% у 2024 році (п. 2.6 Генугоди), що віддаляє Україну від європейських підходів щодо визначення мінімальної заробітної плати та виконання

Директиви (ЄС) 2022/2041 про адекватну мінімальну заробітну плату в Європейському Союзі.

Однчасне підвищення ставки військового збору з 1,5% до 5% призвело до збільшення податкового навантаження на працівників, що, в свою чергу, спричинило зниження їхніх доходів та купівельної спроможності. Враховуючи відрахування із заробітної плати найманого працівника (розмір військового збору – 5% та податку на доходи фізичних осіб – 18%), працівнику, який за свою працю отримує мінімальну зарплату, «на руки» виплачується сьогодні лише 6160 гривень.

З початку російського повномасштабного вторгнення обсяги видатків на оплату праці працівників не забезпечують достатнього її зростання. Лише за оцінкою Ukraine Humanitarian Fund 12,7 млн людей, які проживають в Україні, потребують гуманітарної допомоги. Очікується, що в умовах продовження бойових дій у 2025 році гуманітарна ситуація та пов'язані з нею потреби ще більше загостряться через вплив війни.

Крім того, трудові доходи працівників в Україні значно відстають від європейського рівня. Так, на початку 2025 року українська мінімальна зарплата становила 183,6 €, що втричі нижче самої низької мінімальної зарплати в країнах ЄС – Болгарії (551 €) та у 5,9 раз нижче, ніж у Польщі (1091 €).

Значний дефіцит робочих місць з гідною оплатою праці, відставання української зарплати від трудових доходів за кордоном, різке зростання цін на продукти та послуги генеруватимуть подальший відтік за межі України кваліфікованих працівників.

Враховуючи зазначене та з метою реалізації пункту 26 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» від 19 листопада 2024 року № 4059-IX, СПО об'єднань профспілок просить Кабінет Міністрів України за підсумками виконання Державного бюджету України у І півріччі 2025 року внести на розгляд Верховної Ради України зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» щодо підвищення розмірів прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати.

Зростання розмірів основних державних соціальних стандартів та гарантій наблизить законодавство України до європейських трудових стандартів та сприятиме підтримці купівельної спроможності працівника, стимулюватиме повернення людей на український ринок праці, легалізацію заробітної плати, зростання надходжень до бюджетів та Пенсійного фонду України.

Будемо вдячні за інформування СПО об'єднань профспілок про прийняті рішення.

Перший заступник Голови
СПО об'єднань профспілок

Олександр ШУБІН